

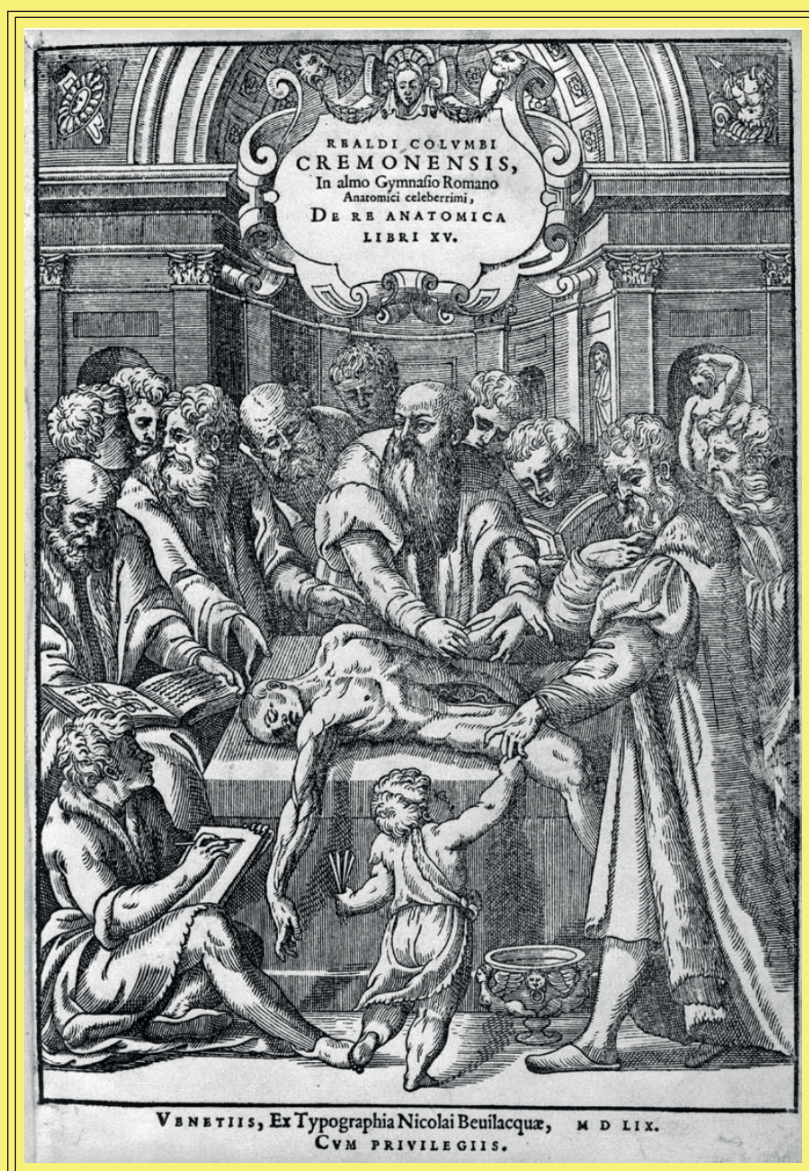
POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII IM. TADEUSZA MANTEUFFLA

KONSYLIA HISTORYCZNO-MEDYCZNE

Materiały

redakcja naukowa

BOŻENA CZWOJDRAK
MARTA PIBER-ZBIERANOWSKA

Sekcja publiczna w Italii w XVI w., rycina z dzieła Realda Colombo „Realdi Columbi Cremonensis, in almo Gymasio Romano Anatomici celeberrimi, De re anatomica, libri XV”, 1559, domena publiczna

Wprowadzenie

Utworzony w 2017 r. Zespół Badań nad Dworami i Elitami Władzy przy Instytucie Historii PAN w Warszawie jako jeden z celów stawia sobie popularyzację historii oraz współpracę interdyscyplinarną. Dlatego też powstał pomysł, aby wiedzę historyczną zetknąć z przedstawicielami świata medycyny. W tym duchu nawiązaliśmy kontakt z pracownikami naukowymi Śląskiego Uniwersytetu Medycznego – dr. Rafałem Skowronkiem oraz dr. hab. Arturem Pałaszem, którzy podjęli się przygotowania opracowania i wyjaśnienia przyczyn śmierci poszczególnych władców, na podstawie dostarczonych im źródeł historycznych. Dzięki temu w maju 2018 r. mogliśmy zaprezentować szerokiej publiczności pierwsze wystąpienie z planowanego cyklu konsyliów historyczno-medycznych, na którym przedstawiono najpierw sylwetkę królowej Barbary Radziwiłłówny (zm. 1551), a następnie omówiono prawdopodobne czynniki, które spowodowały jej śmierć. Ponieważ projekt ten cieszył się dużym zainteresowaniem słuchaczy, w kolejnym roku w podobny sposób opracowano sylwetkę oraz przyczyny śmierci innego władcy – tym razem wybór padł na Stefana Batorego (zm. 1586). Do współpracy poza pracownikami ŚUM włączyli się wówczas przedstawiciele Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, a projekt spotkał się z jeszcze większym zainteresowaniem, nie tylko ze strony osób zawodowo zajmujących się historią. Przygotowania do kolejnego konsylium, zaplanowanego na maj 2020 r., tym razem poświęconego braciom Poniatowskiemu – Stanisławowi Augustowi i Michałowi, przerwała pandemia, pojawił się jednak również pomysł, aby opracowania historyczne i medyczne udostępnić szerszemu gronu odbiorców poprzez publikację materiałów z dwóch odbytych już spotkań. Jesienią 2021 r. udało się zorganizować zaległe konsylium z 2020 r. Następnie, w rocznych odstępach, planujemy kolejne spotkania (najbliższe w maju bieżącego roku poświęcone śmierci króla Władysława IV), których pokłosie w postaci materiałów dotyczących zasadniczo dwóch władców będziemy chcieli Państwu udostępniać. Na początek oddajemy w Państwa ręce materiały poświęcone Barbarze Radziwiłłównie i Stefanowi Batoremu. Życząc interesującej lektury, zapraszamy do udziału w kolejnych spotkaniach konsylium.

Bożena Czwojdrak

Marta Piber-Zbieranowska

styczeń 2022 r.